

Handel i gastronomia w województwie świętokrzyskim w 2022 r.

29.11.2023 r.

↑ **25,5%**

Wzrost r/r wartości sprzedaży detalicznej (ceny bieżące)

W 2022 r. w województwie świętokrzyskim w relacji do stanu sprzed roku zanotowano jeden z najwyższych w skali kraju wzrost sprzedaży detalicznej. Zwiększyła się również wartość sprzedaży hurtowej (o 2%), a przychody z działalności gastronomicznej wzrosły o 1/5. Przybyło 489 sklepów i 10 targowisk sezonowych. Zmniejszyła się natomiast liczba działających na terenie województwa stacji paliw (o 12 placówek) i placówek gastronomicznych (o 91 obiektów).

Sprzedaż detaliczna towarów

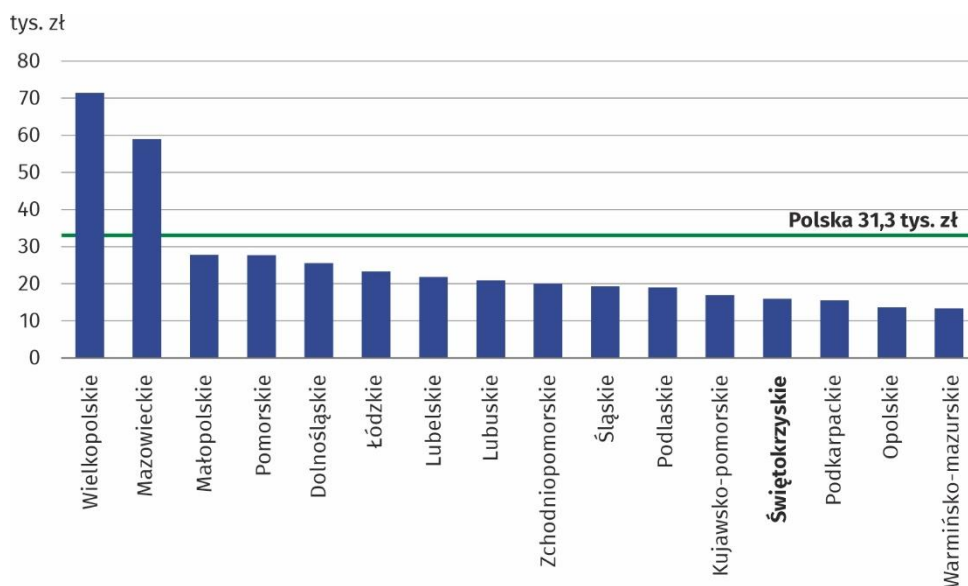
Sprzedaż detaliczna towarów obejmuje sprzedaż towarów własnych i komisowych (nowych i używanych) w punktach sprzedaży detalicznej, placówkach gastronomicznych oraz innych punktach sprzedaży (np. składy, magazyny) w ilościach wskazujących na zakup dla potrzeb indywidualnych nabywców.

W 2022 r. wartość sprzedaży detalicznej towarów (w cenach bieżących; łącznie z podatkiem VAT) w województwie świętokrzyskim zrealizowana przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe wyniosła 18,9 mld zł (1,6% wartości sprzedaży detalicznej ogółem w Polsce) i była o 25,5% wyższa niż w 2021 r. (w kraju wzrost na poziomie 18,5%).

Znacząco zwiększyła się również wartość sprzedaży detalicznej w przeliczeniu na 1 mieszkańca (o 26,7%) i w 2022 r. wyniosła 16013 zł. Najwyższą wartość tego wskaźnika odnotowano w województwie wielkopolskim – 71432 zł (4,5-krotnie więcej niż w województwie świętokrzyskim), a najniższą w warmińsko-mazurskim – 13390 zł. Przeciętnie na 1 mieszkańca Polski wartość sprzedaży detalicznej wyniosła 31340 zł.

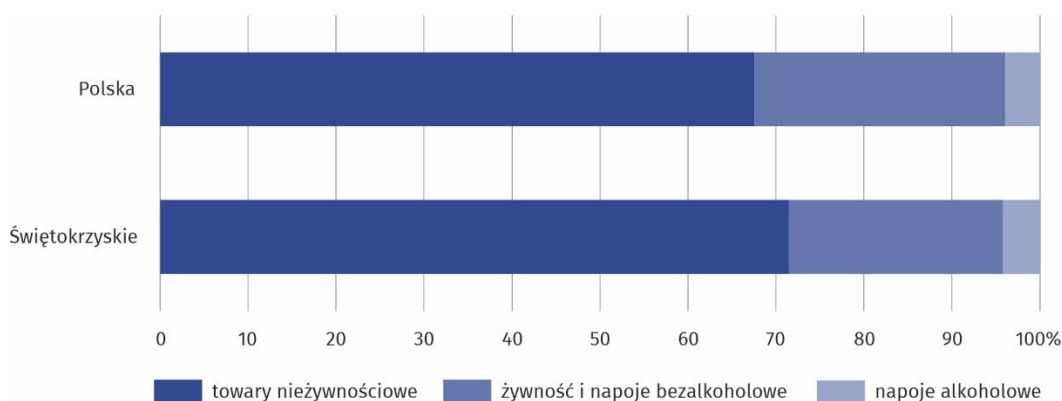
W 2022 r. wartość sprzedaży detalicznej zrealizowanej przez świętokrzyskie przedsiębiorstwa zwiększyła się w skali roku o 1/4 (jeden z najwyższych w kraju wzrost)

Wykres 1. Sprzedaż detaliczna na 1 mieszkańca według województw w 2022 r (ceny bieżące)

Z ogólnej wartości sprzedaży detalicznej 54,5% (10,3 mld zł) zrealizowały przedsiębiorstwa prowadzące działalność handlową (bez placówek gastronomicznych) o liczbie pracujących powyżej 9 osób. Największy udział w sprzedaży detalicznej zrealizowanej przez te przedsiębiorstwa (podobnie jak ogółem w kraju) miała sprzedaż towarów nieżywnościowych (71,5%), a najmniejszy sprzedaż napojów alkoholowych (4,2%).

Wykres 2. Struktura sprzedaży detalicznej towarów^a według grup w 2022 r. (ceny bieżące)

a Przedsiębiorstwa prowadzące działalność handlową (bez placówek gastronomicznych), w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

W relacji do 2021 r. nieznacznej zmianie uległa struktura sprzedaży detalicznej. Wzrósł udział sprzedaży towarów nieżywnościowych (o 2,1 p.proc.) oraz napojów alkoholowych (o 0,2 p.proc.), natomiast zmniejszył się udział żywności i napojów bezalkoholowych (o 2,3 p.proc.).

W każdej z prezentowanych grupach towarów zanotowano wzrost wartości sprzedaży detalicznej w relacji do 2021 r. Największy wzrost wystąpił w grupie napoje alkoholowe - o 32,7%. Wartość sprzedaży towarów nieżywnościowych zwiększyła się o 27,5%, a żywności i napojów bezalkoholowych o 13,2%.

Sklepy i stacje paliw

Na koniec 2022 r. na terenie województwa świętokrzyskiego funkcjonowało 9,8 tys. sklepów (łącznie ze sklepami podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób wraz z aptekami ogólnodostępnymi) oraz 253 stacje paliw. W skali roku liczba sklepów zwiększyła się o 5,2%, tj. o 489 placówek, natomiast liczba stacji paliw zmalała o 4,5% (o 12 stacji). W kraju w tym samym okresie zanotowano tendencję odwrotną - liczba sklepów zmniejszyła się o 1,6%, a liczba stacji paliw wzrosła o 0,4%.

Ponad połowę wartości sprzedaży detalicznej zrealizowały przedsiębiorstwa prowadzące działalność handlową o liczbie pracujących powyżej 9 osób

Największy udział w sprzedaży detalicznej w województwie (analogicznie jak w kraju) miała sprzedaż towarów nieżywnościowych

W relacji do 2021 r. liczba sklepów działających na terenie województwa świętokrzyskiego zwiększyła się o 489 placówek

Tablica 1. Sklepy według form organizacyjnych i stacje paliw^a
Stan w dniu 31 grudnia

Wyszczególnienie	2021	2022	2021=100
Sklepy	9316	9805	105,2
domy towarowe i handlowe	7	5	71,4
supermarkety	259	286	110,4
hipermarkety	12	15	125,0
sklepy powszechne	196	197	100,5
sklepy wyspecjalizowane	911	922	101,2
pozostałe sklepy ^b	7931	8380	105,7
Stacje paliw	265	253	95,5

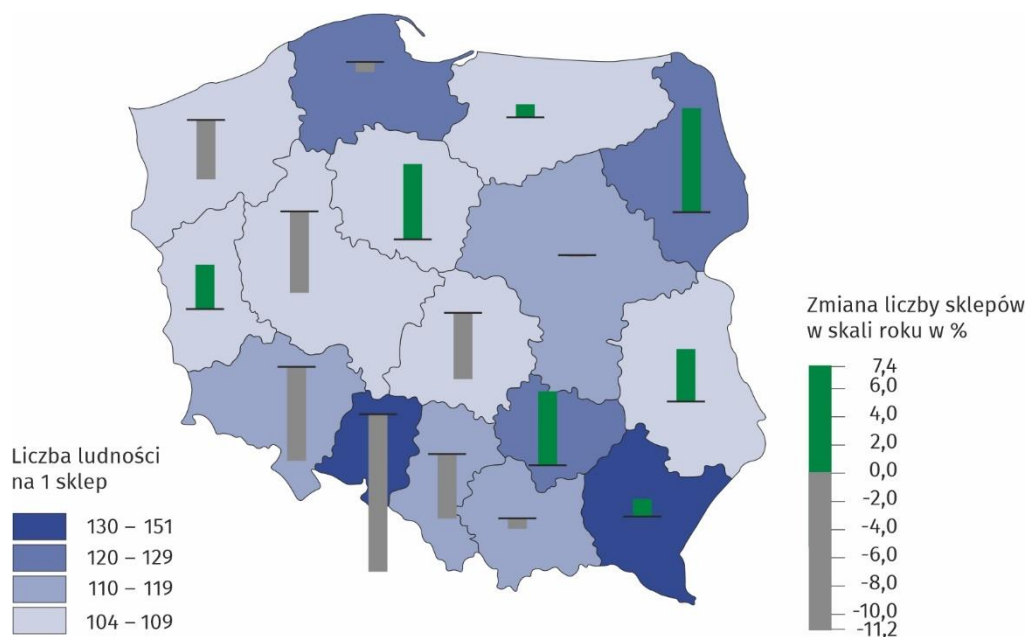
a Dane opracowano według lokalizacji sklepu/stacji paliw. b Ujęto sklepy podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; łącznie z aptekami ogólnodostępnymi.

Wraz ze wzrostem liczby sklepów, zwiększyła się również ich łączna powierzchnia sprzedażowa, która w 2022 r. wyniosła 988,4 tys. m² i była o 2,9% większa niż przed rokiem. Najwyższy przyrost powierzchni sprzedażowej wystąpił w sklepach o przedziale powierzchni 400–999 m² (o 16,7%).

Zmniejszyła się natomiast liczba osób przypadających na 1 sklep z poziomu 127 osób w 2021 r. do 120 w 2022 r. (w kraju wzrost ze 115 do 116 osób). W układzie regionalnym najwięcej ludności na jeden sklep przypadło w województwie opolskim – średnio 151 osoby, a najmniej w województwie zachodniopomorskim – średnio 104 osoby.

Zmniejszyła się liczba osób przypadających na 1 sklep (z poziomu 127 osób w 2021 r. do 120 w 2022 r.)

Mapa 1. Sklepy według województw w 2022 r.
Stan w dniu 31 grudnia

Rozpatrując strukturę według specjalizacji branżowej sklepów i punktów sprzedaży paliw (podmiotów o liczbie pracujących powyżej 9 osób) największym udziałem wyróżniła się grupa pozostałe sklepy (tj. obejmująca sprzedaż towarów, które nie zostały ujęte w badanych grupach branżowych, np.: komputerów, telefonów, artykułów optycznych) – 30,2% ogółu jednostek, a następnie branże: ogólnospożywcza (29,0%), odzieżowa (9,2%) oraz piekarniczo-ciastkarska (7,1%). Najmniej zaś placówek (udział poniżej 1,0%) działało w branżach: z wyrobami tekstylnymi, rybnej, księgarskiej i artykuły piśmiennicze oraz napoje alkoholowe.

W porównaniu z 2021 r. liczba sklepów zmniejszyła się w większości specjalizacji. Najwięcej ubyło placówek zaliczanych do branży piekarniczo-ciastkarskiej oraz grupy pozostałe sklepy - odpowiedni o 2,4% i 2,3% mniej. Liczba sklepów zwiększyła się natomiast m.in. w branżach odzieżowej (o 6,1%) i ogólnospożywczej (o 1,9%). Znaczący wzrost wystąpił w branży z pojazdami mechanicznymi (o 13,2%).

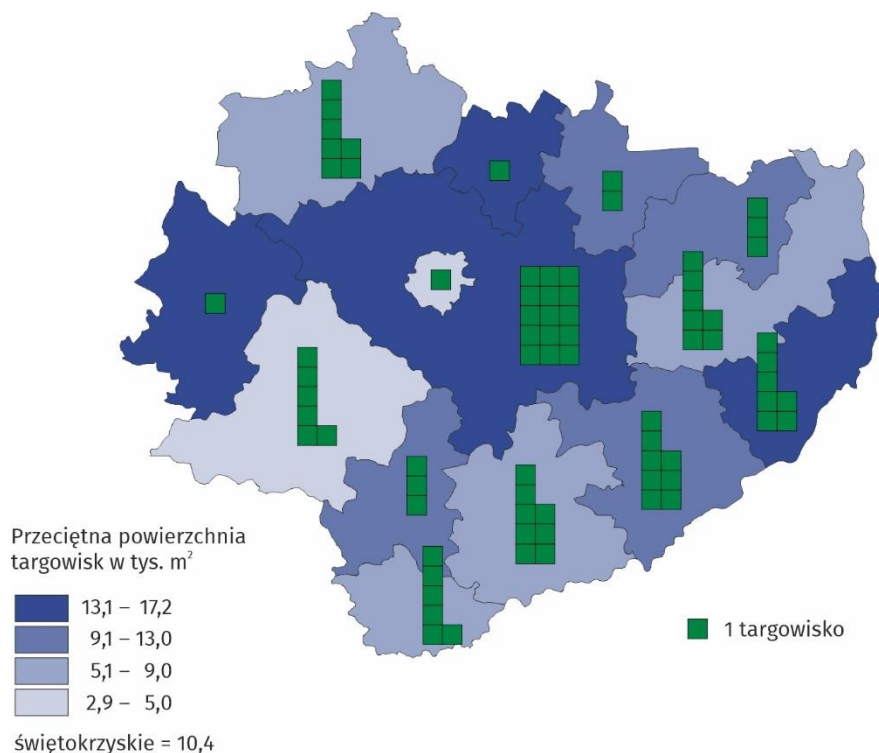
Wraz ze spadkiem liczby stacji paliw zmniejszyło się ich zagęszczenie w województwie. W 2022 r. na 1000 km² powierzchni przypadają 22 stacje paliw (w kraju – 26), podczas gdy w 2021 r. – 23. W układzie regionalnym największe zagęszczenie nadal występowało w województwie śląskim (60 stacji paliw na 1000 km² powierzchni), a najmniejsze w województwie warmińsko-mazurskim (12).

Targowiska

Na koniec 2022 r. w województwie świętokrzyskim zarejestrowanych było 75 targowisk stałych (w 2021 r. – 73), w tym 73 z przewagą sprzedaży drobnodetalicznej. Ogólna powierzchnia targowisk wyniosła 780,7 tys. m² (mniej o 4,1 tys. m² niż w 2021 r.), w tym powierzchnia sprzedażowa – 591,0 tys. m² (mniej o 5,2 tys. m²). Na obszarze targowisk stałych dokonywano transakcji w 2,6 tys. stałych punktach sprzedaży drobnodetalicznej (mniej o 131 niż w 2021 r.), wśród których 504 punkty działały codziennie.

Mapa 2. Targowiska stałe według powiatów w 2022 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Podobnie jak w latach poprzednich wśród ogółu sklepów i stacji paliw działających w województwie dominowały placówki o specjalizacji branżowej pozostałe sklepy

Najwięcej targowisk stałych (15) zlokalizowanych było na terenie powiatu kieleckiego

Uzupełnieniem stałej sieci targowiskowej były targowiska sezonowe (tj. targowiska lub miejsca wyznaczone na ulicach i placach uruchamiane okresowo). W 2022 r. funkcjonowało 188 targowisk tego typu, tj. o 10 obiektów więcej niż w 2021 r.

W relacji do 2021 r. roczne wpływy z opłaty targowej (na targowiskach stałych i sezonowych) zmniejszyły się o 10,6% i wyniosły 10,5 mln zł, co stanowiło 6,0% ogółu wpływów z opłaty targowej w Polsce. W przekroju powiatowym największe wpływy z opłaty targowej zanotowano w powiecie sandomierskim (5,6 mln zł), co stanowiło ponad połowę ogółu wpływów z tego tytułu w województwie. Z kolei największy spadek wpływów z opłaty targowej wystąpił w powiecie skarżyskim (o 87,2% mniejsze niż w 2021 r.).

Sprzedaż hurtowa

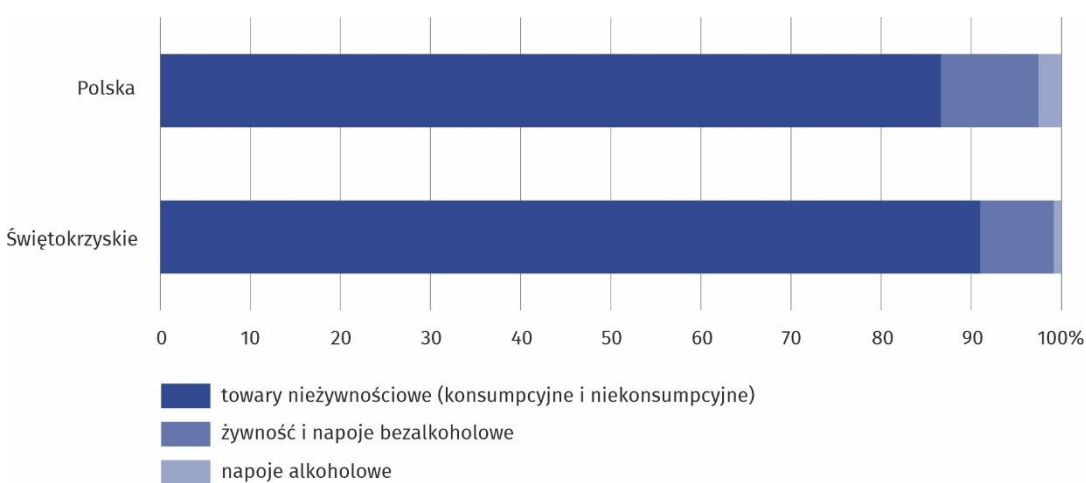
Sprzedaż hurtowa jest to działalność polegająca na odsprzedaży zakupionych towarów we własnym imieniu, zwykle nieostatecznym odbiorcom (innym hurtownikom, detalistom, producentom). Obejmuje sprzedaż towarów z magazynów handlowych własnych bądź użytkowanych, w których składowane towary stanowią własność przedsiębiorstwa handlowego.

W województwie świętokrzyskim wartość sprzedaży hurtowej (w cenach bieżących; łącznie z podatkiem VAT) zrealizowanej w 2022 r. przez przedsiębiorstwa handlowe o liczbie pracujących powyżej 9 osób wyniosła 19,2 mld zł (1,0% ogółu wartości sprzedaży hurtowej w Polsce) i zwiększyła się w stosunku do 2021 r. o 1,9%. W kraju w tym samym okresie odnotowano wzrost na poziomie 35,9%.

W 2022 r. roczne wpływy z opłaty targowej stanowiły 6% ogółu wpływów z tego tytułu w Polsce

Wartość sprzedaży hurtowej zrealizowanej przez świętokrzyskie przedsiębiorstwa zwiększyła się w skali roku o 2%

Wykres 3. Struktura sprzedaży hurtowej^a według grup w 2022 r. (ceny bieżące)

W strukturze sprzedaży hurtowej w województwie, podobnie jak w kraju, dominowała sprzedaż towarów nieżywnościowych

a Dane dotyczą przedsiębiorstw handlowych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

W strukturze sprzedaży hurtowej według grup towarów, podobnie jak w latach poprzednich, dominowała sprzedaż towarów nieżywnościowych (91,0%). Z kolei najmniejszy udział w ogółem sprzedaży hurtowej dotyczył sprzedaży napojów alkoholowych (0,8%).

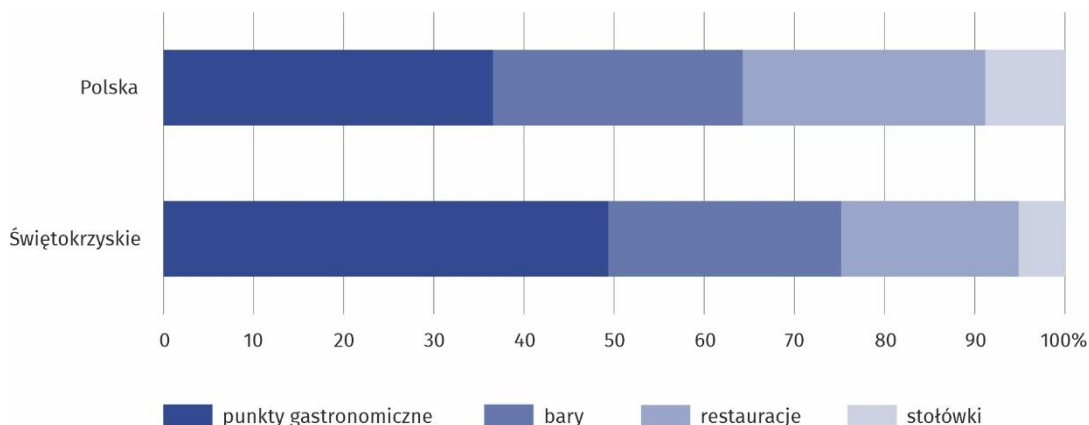
W relacji do 2021 r. wzrósł udział sprzedaży żywności i napojów bezalkoholowych (o 1,4 p.proc.), zmalał udział towarów nieżywnościowych (o 1,4 p.proc.), natomiast udział sprzedaży napojów alkoholowych pozostał na poziomie sprzed roku.

W każdej z prezentowanych grup towarów zanotowano wzrost wartości sprzedaży hurtowej w relacji do 2021 r. Największy wystąpił w grupie żywność i napoje bezalkoholowe (o 23,2%), a wartość sprzedaży hurtowej napojów alkoholowych oraz towarów nieżywnościowych wzrosła odpowiedni o 2,7% i 0,3%.

Gastronomia

Liczba placówek gastronomicznych (stałych i sezonowych) w województwie świętokrzyskim (przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób) na koniec 2022 r. wyniosła 472, co oznacza, że w skali roku zmniejszyła się o 91 placówek, tj. o 16,2%. Spadek dotyczył wszystkich rodzajów placówek. Najbardziej zmniejszyła się liczba punktów gastronomicznych (o 68, tj. o 22,6%). W przypadku barów, restauracji i stołówek ubyło ich odpowiednio o: 13, 8 i 2.

Wykres 4. Struktura placówek gastronomicznych^a w 2022 r.
Stan w dniu 31 grudnia

a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

W strukturze placówek gastronomicznych dominowały punkty gastronomiczne, stanowiąc 49,4% ogółu placówek w województwie (jeden z najwyższy udziałów wśród województw).

Przychody z działalności gastronomicznej (w cenach bieżących; łącznie z podatkiem VAT) zrealizowane przez analizowaną grupę przedsiębiorstw z terenu województwa świętokrzyskiego wyniosły 584,2 mln zł (1,5% wartości przychodów z działalności gastronomicznej w Polsce) i były wyższe o 19,6% w porównaniu z 2021 r. (w kraju wzrost na poziomie 41,7%). Wzrost przychodów spowodowany był głównie zwiększeniem się przychodów z produkcji gastronomicznej (wzrost w skali roku o 21,2%). Znacząco (o 33,4%) wzrosły również przychody ze sprzedaży napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych. W przypadku przychodów z pozostałej działalności oraz przychodów ze sprzedaży towarów handlowych (bez napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych) zanotowano spadek w porównaniu z 2021 r. odpowiednio o 18,5% i o 10,7%.

W porównaniu z 2021 r. znacząco zmniejszyła się liczba placówek gastronomicznych (o 91 placówek)

Blisko połowę działających w województwie świętokrzyskim w 2022 r. placówek gastronomicznych stanowiły punkty gastronomiczne

W skali roku przychody z działalności gastronomicznej zrealizowane przez świętokrzyskie placówki wzrosły o 1/5

Tablica 2. Przychody z działalności gastronomicznej^a (ceny bieżące)

Wyszczególnienie	2021	2022	2021=100
	w mln zł		
Ogółem	488,6	584,2	119,6
z tego:			
towary handlowe (bez napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych)	29,2	26,1	89,3
produkcja gastronomiczna	442,4	536,3	121,2
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	15,2	20,3	133,4
pozostała działalność	1,8	1,5	81,5

a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

Przychody z działalności gastronomicznej w cenach bieżących, osiągnięte przez podmioty z liczbą pracujących powyżej 9 osób, to przede wszystkim przychody z produkcji gastronomicznej (91,8% ogółu wartości przychodów z działalności gastronomicznej w województwie). Udział pozostałych grup przychodów wahał się między 0,3% w przypadku przychodów z pozostałej działalności a 4,5% dla przychodów ze sprzedaży towarów handlowych (bez napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych).

Ponad 90% ogółu przychodów z działalności gastronomicznej stanowiły przychody z produkcji gastronomicznej

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło danych GUS”, a w przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny w Kielcach
p.o. Dyrektor Ewa Tomczyk
Tel: 41 249 96 02

Rozpowszechnianie:
Informatorium Statystyczne
Tel: 41 249 96 23

www.kielce.stat.gov.pl

[@Kielce_STAT](https://twitter.com/Kielce_STAT)

[@UrządStatystycznyKielce](https://www.facebook.com/UrządStatystycznyKielce)

Powiązane opracowania

[Rynek wewnętrzny w 2022 r.](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Bank Danych Lokalnych](#) → Handel i Gastronomia

[Dziedzinowe Bazy Wiedzy](#) → Gospodarka → Rynek Wewnętrzny

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Sprzedaż detaliczna towarów](#)

[Sprzedaż hurtowa](#)

[Sklep](#)

[Targowisko](#)

[Placówka gastronomiczna](#)